

Шахматна **МИСЪЛ**

3

СОФИЯ 1954

СЪДЪРЖАНИЕ

	стр.
Шахматът — културен фактор за укрепване международната солидарност на трудящите се	33
П. Иванов — XXI първенство на СССР	35
Вес. Попов — Среща—реванш между отборите на НР България и Германската демократична република 10.5—9.5	36

ПАРТИИ

Ю. Авербах — № 30. Защита Грюнфелд. Авербах—Иливици	38
Здр. Милев — № 31. Испанска партия. д-р Херман—Цветков	38
Здр. Милев — № 32. Френска защита. Милев—Улман	39
М. Бобоцов — № 33. Холандска защита. Бобоцов—Брюкнер	39
Г. Пеев — № 34. Староиндийска защита. Дитман—Пеев	40
Ст. Узунов — № 35. Френска защита. Мечкаров—Либерт	40
Ст. Мечкаров № 36. Английско начало. Кек—Мечкаров	41

ПАРТИИ ЗА САМОСТОЯТЕЛЕН АНАЛИЗ

№ 37. Защита Грюнфелд. Нейкирх—Кох	42
№ 38. Защита Грюнфелд. Улман—Милев	42
№ 39. Холандска защита. Цветков—д-р Херман	42
№ 40. Каталонско начало. Фукс—Коларов	42
№ 41. Защита Нимцович. Пъдевски—Плац	42
№ 42. Дебют на двата коня. Брюкнер—Бобоцов	42
№ 43. Староиндийска защита. Бобеков—Краузе	42
№ 44. Староиндийска защита. Едит Келер—Писков	42
№ 45. Испанска партия. Кох—Нейкирх	42
№ 46. Староиндийска защита. Коларов—Фукс	42
№ 47. Испанска партия. Краузе—Бобеков	42
№ 48. Староиндийска защита. Писков—Малих	43
№ 49. Испанска партия. Пеев—Дитман	43
№ 50. Испанска партия. Платц—Пъдевски	43

Трибуна на читателя

Р. Бобеков — Спортният морал	43
И. Обов и М. Сивов — Бегачев	43

ТЕОРЕТИЧЕН ОТДЕЛ

Н. Минев — Из записната тетрадка на майстора	44
А. Малчев — Пленум на Софийската шахматна секция	45

ЗА НАЧИНАЕЩИТЕ

А. Коларов — Топовни завършеци — топ срещу топ и пешка	46
Намерете най-добрия ход	47

ОТДЕЛ КОМПОЗИЦИЯ

А. Таниелян — Първенство по шахматна композиция за 1952 г.	48
--	----

На корицата: Българският национален шахматен отбор пред статуята на Георги Димитров в съдебната зала — музей в гр. Лайпциг

Редакционна колегия

А. Малчев (отг. редактор), Ал. Цветков, Ол. Нейкирх, арх. Вл. Рангелов, Б. Божков
Здр. Милев, Ив. Русанов, Н. Минев, Н. Охридски, М. Вълчанов, М. Бобоцов

Редакция и администрация—ул. „Ст. Караджа“ № 5, София — Тел. 7-04-90

ШАХМАТНА МИСТЪЛ

ИЗДАНИЕ НА ВЪРХОВНИЯ КОМИТЕТ
ЗА ФИЗИЧЕСКА КУЛТУРА И СПОРТ
ПРИ МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

Книжка трета
Година седма — 1954 г.

ШАХМАТЪТ — КУЛТУРЕН ФАКТОР ЗА УКРЕПВАНЕ МЕЖДУНАРОДНАТА СОЛИДАРНОСТ НА ТРУДЕЩИТЕ СЕ

Както всяка година, така и сега трудещите се от целия свят чествуват Първи май под знака на по-нататъшното укрепване на интернационалната солидарност и дружба между народите.

Първи май — бойният празник на труда, денят на преглед неизчерпаемите сили на работническата класа — се превърна в страните от социалистическия лагер, начело със Съветския Съюз, във всенароден празник, чествуван свободно от целия трудов народ.

На този ден в нашата Народна република трудовете хора от градове и села, начело с работническата класа, демонстрират забележителните си постижения във всички области на социалистическото строителство, манифестират гранитното свое морално-политическо единство, твърдата си решимост да отдадат неизброимите си способности и таланти за успешното осъществяване на генералната линия на Партията, изразяват спонтанно любовта и предаността си към могъщия наш освободител и закрилник — великия Съветски Съюз, към неговата мъдра и непобедима Комунистическа партия.

Закърмен още от десетилетия с най-дълбоки чувства на действителен интернационализъм и международна солидарност, нашият трудов народ стои днес в челните редици на борбата за мир, демокрация и социализъм, непрекъснато разширява и укрепва сътрудничеството и дружбата си с всички свободолюбиви, миролюбиви народи.

Важен дял в укрепването на дружеските връзки между народите има културното сътрудничество, както и съвместните благородни съревнования между най-изтъкнатите представители на физкултурата и спорта в отделните страни. Те допринасят за опознаването на народите, за укрепване чувствата на взаимно уважение и дружба, съдействуват за заздравяването на всестранните връзки и сътрудничество между нациите. Особено голяма роля в това отношение играят олимпиадите и световните първенства по различните дисциплини, на които излизат на благородно съревнование представителите на почти всички народи. В изпълнението на тази тяхна най-важна роля Партията и Правителството виждат главния смисъл на поддържаното с всички сили непрекъснато разширяване и задълбочаване на всестранните културни и физкултурни връзки с другите страни и народи.

От високо благородната идея за укрепването на интернационалната солидарност на трудещите се от

всички страни е пронизана и всяка международна проява на българските шахматисти, на нашето успешно развиващо се шахматно движение. Защищавайки с пълно напрежение на силите спортната чест на Димитровската си Родина, нашите шахматисти винаги помнят, че истинският, социалистическият патриотизъм е неразривно свързан с пролетарския интернационализъм. Те твърдо знаят, че действителен патриот може да бъде само онзи, който е интернационалист, който уважава и тачи националното достойнство и свобода на другите народи, който активно, с всички сили, укрепва дружбата между народите, бори се за мир и международно сътрудничество.

Ние винаги ще съхраняваме в себе си прекрасните братски чувства, които разцъфтяха в дните на нашите шахматни срещи с представителите на доблестните свободолюбиви и миролюбиви народи на Н. Р. Полша, НР Румъния, НР Чехословакия, Германската демократична република.

Завинаги запечатани дълбоко в сърцата ни ще останат паметните, радостно-вълнуващи дни на гостуването на забележителните съветски гросмайстори Керес и Бондаревски, в чието лице хилядите български шахматисти, заедно с целия ни народ, приветствуваха възторжено непобедимата съветска шахматна школа, изразявайки спонтанно своята любов към великия съветски народ, своето дълбоко уважение към неговите неизчерпаеми творчески способности и таланти.

В лицето на прекрасната шахматна игра, която върху своите 64 полета сякаш изобразява обузданите разрушителни сили на сраженията и войните, българските шахматисти, както и прогресивните шахматисти от целия свят, виждат ярък символ на мирното съревнование, на мира и дружбата между народите. Няма съмнение, че и в бъдеще благородното шахматно изкуство, чрез непрестанните усилия на прогресивните шахматисти от целия свят, начело с най-достоините негови представители — високоталантливите съветски майстори — ще продължава да принася все по-нарастваща дан в делото за разширяване на сътрудничеството и укрепването на мира между народите.

Както политическото, така също и културното сближение на народите обаче не минава гладко: то среща систематическата безогледна съпротива от страна на някои империалистически кръгове, ръководени от американските финансови магнати. Заинтере-

совани в името на максималните си печалби да поддържат и изострят напрежението в международната обстановка, милиардерите на САЩ и подчинените им буржоазни правителства на редица страни провеждат цяла предварително обмислена система от мероприятия за спъване и проваляне културното сближение между народите, за разкъсване на техните исторически сложили се, естествени дружески връзки, за насъскването им един срещу друг и за взаимното им противопоставяне. Дори и когато, принудени от обстоятелствата, буржоазните бизнесмени допуснат участието на представители на „своите“ страни в международни състезания със Съветския Съюз или страните с народна демокрация, те пред нищо не се спират, за да троят атмосферата на отношенията по време на срещите, чрез високомерно, нагло и шовинистическо поведение да отчуждават и противопоставят. Извън кожата си излизат империалистическите управници от огромната и непрекъснато нарастваща популярност, от симпатиите и обичта, с които се ползват прославените съветски спортисти и, особено, съветските шахматисти, сред народите в капиталистическите страни.

„Прекомерното усърдие в провеждането на политиката на „студената война“ — изтъква Г. М. Маленков в речта си пред V сесия на Върховния съвет на СССР — често води до там, че проводниците на тази политика погазват елементарните закони за културно общуване между държавите, като при това нерядко изпадат в смешно положение. Неотдавна целият свят беше свидетел, как прословутата стратегия на „студената война“ беше приложена дори по въпроса за организиране на шахматен мач между тимове на Америка и Съветския Съюз. Министерството на правосъдието и държавният департамент лишиха съветските шахматисти, поканени на гости от американските шахматисти, от правото да отиват на почивка във вилата на съветското представителство при ООН в град Гленкоу, който отстои на 12 мили от Ню-Йорк. Както е известно, хиляди чуждестранни гости, които посещават Съветския Съюз, в това число и американци, обикалят по страната и могат да отидат, да речем, в Ташкент, Тбилиси, Киев или други райони. Излиза, че в Съединените щати на поканените гости е забранено да се движат в пределите от 12 мили, докато в Съветския Съюз чуждестранните гости могат да се движат свободно на хиляди мили, и как след това се осмеляват да дрънкат за „железна завеса“ в Съветския Съюз“.

Злонамереното осуетяване от американските управляващи кръгове на шахматната среща между Съветския Съюз и САЩ е само една от проявите на политиката на „студената война“, провеждана от империалистите. С тези и многобройни други подобни постъпки и преди всичко — с безогледното отхвърляне на всички конструктивни предложения на Съветския Съюз, насочени към по-нататъшно намаляване на напрежението в международната обстановка,

към нормализиране отношенията между държавите и укрепване мира между народите — американските империалисти целят да троят атмосферата в света, с изкуствени средства да сеят недоверие, вражда и омраза между народите, с една дума — да подготвят условия за разпалване на нова война.

Цялата тази политика, която не се отличава дори и с посредствена далновидност, среща непрестанно нарастващия отпор на народите, които искат да живеят в мир и дружба. Могъщото организирано движение на народите за мир постигна забележителни успехи в борбата срещу империалистическата агресия, в предотвратяването на нова световна война.

Благодарение на последователната миролюбива политика на Съветския Съюз и безрезервната поддръжка, оказвана от Китайската народна Република, в Корея бе сключено споразумение за примирие — в съответствие със стремленията на трудещите се народи от целия свят и въпреки нескончаемите опити на американските империалисти да запазят и разширят огнището на войната и агресията. На основата на това, както и чрез по-нататъшните неотклонни усилия на Съветския Съюз за укрепването на мира, намерили напоследък най-ярък израз в неговите миролюбиви предложения на Берлинското съвещание на министрите на външните работи на СССР, САЩ, Англия и Франция, бе постигната намаляване на напрежението в международната обстановка.

Посрещайки с тези успехи бойния празник на труда и на международната солидарност на работническата класа — авангарда на борбата за мир, демокрация и национална независимост — трудещите се от целия свят ще се сплотят още по-монолитно, още по-здраво ще обединят неизброените си сили в защита на мира и дружбата между народите.

Отдаден всецяло на мирен съзидателен труд за изграждането на социализма, за осигуряването в близките две-три години на рязък подем на своето материално и културно равнище, нашият свободололюбив народ непоклатимо стои в първите редици на могъщото световно движение за мир, начело със Съветския Съюз.

В труда и в борбата за мир, демокрация и социализъм, заедно с целия свой трудещ се народ, вървят уверено и твърдо и десетките хиляди шахматисти. Те никога няма да забравят погубените от хитлеристките злодеи Кубел и Пшепюрка, отдалите живота си в борбата срещу фашистките варвари доблестни съветски патриоти майсторите по шахмат Илиин-Женевски и Белавенец.

Това те никога няма да забравят и нито за миг не ще отпуснат ръце в борбата против възраждания от американските империалисти фашизъм и агресия — за мир, щастие и дружба между народите, за международна солидарност на трудещите се от целия свят, за пълното тържество на ония дълбоко хуманни идеи, на които е символ бойният празник на труда — Първи май!

XXI ПЪРВЕНСТВО НА СССР

ПАВЕЛ ИВАНОВ

Всесъюзните първенства на СССР винаги предизвикват голям интерес сред любителите на шахматната игра не само в Съветския Съюз, но и в целия свят. Това е така, защото съветското шахматно движение постигна забележителни успехи. Няма международно съревнование, в което да са участвали съветски шахматисти и да не са заели първите места. За постиженията на съветското шахматно движение особено красноречиво говори фактът, че от петнадесетте най-силни шахматисти, които преди няколко месеци се състезаваха в Швейцария за определяне на кандидата за световен шампион, девет бяха съветски гросмайстори.

Поставено на научни основи, опиращо се на широките народни маси и щедро поддържано от социалистическата държава, съветското шахматно движение заема първо място в света. Неговите големи успехи са постигнати върху основата на богатите възможности, създадени в Съветския Съюз за развитието на всички сектори на културата. Една от най-характерните особености на съветското шахматно движение обаче е непрекъснатото издигане на нови млади таланти. Всяка година на всесъюзните първенства се явяват млади майстори — нови кадри, възпитаници на съветската шахматна школа.

И тази година наред с известните ни от преди млади и талантиливи съветски шахматисти, имената на Нежметдинов, Банник, Шамкович и Лившин се появиха за първи път в това най-голямо шахматно състезание. За съжаление в него не можах да взема участие няколко от най-силните съветски гросмайстори — Ботвиник, Смыслов, Бронщайн, Керес, Болеславски и Котов. Въпреки това обаче борбата, която се разви, бе напрегната и интересна.

В първите кръгове лидери на съревнованието бяха представителите на старото поколение, съветските шахматисти — Лилиентал, Лисицин. Обаче от десетия кръг нататък борбата за първото място се водеше главно между Авербах и Корчной, които се откъснаха значително от останалите участници.

В 17-я кръг Корчной загуби срещу Лисицин. Това даде решителен аванс на Авербах, който още преди последния кръг успя да завоюва първото място.

Новият съветски шампион Юрий Авербах е роден в 1922 г. в Москва и е завършил политехниката в същия град. Той е известен с успехите си в редица големи турнири: в XIX първенство — 1951 г. заедно с Бронщайн и Тайманов раздели 6—8 места след Ботвиник, Керес, Гелер, Петросян и Смыслов; през 1952 г. на международния турнир в Стокхолм получи титлата гросмайстор и правото да участва в турнира на кандидатите, на който се представи с успех.

Авербах проведе цялото състезание с голяма сила и воля за победа. Той игра всички партии смело и инициативно, с голямо майсторство, на високо творческо ниво и без да загуби нито една партия постигна блестящия спортен резултат $14\frac{1}{2}$ т. от 19 възможни (+10 =9). Партиите му, спечелени срещу Фурман, Рагозин, Иливицкий,

Юрий Авербах

Лившин и Банник принадлежат към най-добрите творчески достижения в турнира. Само срещу Корчной той получи по-лоша позиция, но в последния кръг, когато възрешът за първото място бе вече решен.

На второ и трето места се класираха младият майстор Корчной и гросмайстор Тайманов.

Корчной, който и на предишния шампионат даде високо постижение (класира се шести), този път оспорваше най-упорито първото място. Вероятно най-силната страна на играта му е атаката, но той прояви и голяма упоритост и устойчивост в защитата.

Гросмайсторите Тайманов и Петросян, които преди турнира се считаха за фаворити, въпреки доброто си класиране не можах да се включат активно в борбата за първото място. Това се дължи на излишното им миролюбие в редица партии. Тайманов направи 12 ремита, а Петросян — 13!

Неочаквано е представянето на гросмайстор Гелер, който също се считаше за един от фаворитите.

Честта на „старите“ майстори с успех защити Лисицин — IV и V места. Той проведе турнира равно и силно.

Добре се представиха още майсторите Холмов, Нежметдинов, Суетин и Фурман. Фурман след 12-я кръг беше един от лидерите, но от последните 7 партии можа да постигне само $1\frac{1}{2}$ т.

Турнирът беше неудачен за гросмайсторите Флор, Лилиентал и Рагозин. Трудно е да се определят точно причините за неудовлетворителното им представяне, но ясно е едно, че при такъв труден и продължителен турнир, какъвто е всесъюзният шампионат, физическата издръжливост е едно от най-важните условия. А тези гросмайстори към третия и четвъртия час на игра показваха явни признаци на умора и допускаха ясни недооценки и груби грешки.

Класирането на останалите състезатели е приблизително закономерно, с изключение може би на Соколски.

Игранияте партии са на високо теоретично ниво. (Белите спечелиха 74, а черните 33). Те показват непрекъснатия възход на майсторството на съветските шахматисти и представляват нов ценен принос в съкровищницата на шахматното изкуство.

№	Участници	Кръгове																			Точки	Място
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19		
1	Авербах	□	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	14 1/2	1
2	Корчной	1/2	□	1/2	0	1/2	1/2	1	0	1/2	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	13	2—3
3	Тайманов	1/2	1/2	□	1/2	1/2	1/2	1	1/2	1	1	1	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1	1	1	13	2—3
4	Лисицин	1/2	1	1/2	□	1/2	1	1	1	1/2	0	1/2	0	1/2	1/2	1/2	1	1	1	1/2	12 1/2	4—5
5	Петросян	1/2	1/2	1/2	1/2	□	1/2	1	1/2	1/2	1/2	1	1	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1	12 1/2	4—5
6	Холмов	1/2	1/2	1/2	0	1/2	□	1	1/2	0	1	1	1	1/2	1/2	1/2	0	1/2	1	1/2	10 1/2	6
7	Нежметдинов	1/2	0	1/2	0	0	0	□	1/2	0	1/2	1	1	1	0	1	1	1/2	1	1/2	10	7—9
8	Суетин	0	1	0	0	1/2	1/2	1/2	□	1	1	1/2	1	1/2	1/2	1	0	1/2	1	0	10	7—9
9	Фурман	0	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1	0	□	0	0	1/2	1/2	1/2	1/2	0	1	1	1	10	7—9
10	Бившев	0	0	0	1	1/2	0	1/2	0	1	□	0	1/2	1	1/2	0	1	1	1/2	1	9 1/2	10—11
11	Гелер	0	0	0	1/2	0	0	0	1/2	1	1	□	0	1	1	1	1	0	1	1/2	9 1/2	10—11
12	Борисенко	1/2	0	1/2	1	0	0	0	0	1/2	1/2	1	□	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1	0	8 1/2	12—13
13	Флор	1/2	0	1/2	1/2	1/2	0	1/2	1/2	0	1/2	0	1/2	□	1	1/2	1/2	1/2	1/2	1	8 1/2	12—13
14	Банник	0	1	0	1/2	0	1/2	1	1/2	1/2	1/2	0	1/2	0	□	1/2	1/2	0	0	1/2	8	14—16
15	Иливицкий	0	0	1/2	1/2	1/2	1/2	0	0	1/2	1	0	1/2	1/2	0	□	1/2	1/2	1	1/2	8	14—16
16	Лилиентал	0	0	1/2	0	1/2	0	1	1	0	0	1	0	0	1/2	1/2	□	1/2	1	1/2	8	14—16
17	Рагозин	0	1/2	0	0	1/2	1	1/2	1/2	0	0	0	1/2	1/2	1	1/2	1/2	□	0	0	6 1/2	17—18
18	Шамакович	1/2	0	1/2	0	1/2	0	0	0	0	1/2	1	0	1/2	1	0	0	1	□	0	6 1/2	17—18
19	Лившин	0	0	0	1/2	1/2	0	0	0	0	0	0	1	0	1/2	1/2	0	1	1	□	6	19
20	Соколски	0	0	0	0	1/2	1/2	1/2	0	0	1/2	0	1/2	0	0	1/2	1/2	1/2	1	□	5	20

СРЕЩА — РЕВАНШ МЕЖДУ ОТБОРИТЕ НА НР БЪЛГАРИЯ И ГЕРМАНСКАТА ДЕМОКРАТИЧНА РЕПУБЛИКА 10:5:9:5

ВЕС. ПОПОВ

— За Берлин! — поканата на служачия от аерогара София в миг предизвика радостно оживление сред състезателите от шахматния отбор на страната ни, които вече с безпокойство бяха започнали да гледат часовниците си. Най-после тръгваме!

На бетонната писта пред самолета студеният февруарски вятър се чувствуваше по-осезателно. Някои търкат зачервените си уши. Като че ли родната страна за последен път ни пощипва за ушите, за да ни напомни това, което се иска от нас — победа!

Когато времето не е ясно, в самолета е скучно. Някои от шахматистите даже задремват. Докато самолетът ни носи към Берлин, нека да си припомним някои неща.

Първата среща между отборите на НР България и Германската демократична република се състои в София през м. октомври 1953 г. Срещата се проведе в два кръга на 10 дъски. Първият кръг завърши с убедителната победа на нашия отбор с 6:5:3:5 точки. Във втория кръг германските шахматисти успяха да завършат наравно 5:5. Общият резултат бе 11:5:8:5 — една убедителна победа за българския шахмат! Сега, за втората среща — реванш, която ще се проведе в град Хале на реката Заале, германските шахматисти, по всичко личи, ще се опитат да се реабилитират. Нашият отбор е почти в същия състав. От първите класирани в Републиканското първенство липсва само единият от победителите — Н. Минев, определен за участие в международния турнир в Букурещ. Останалите са: Ол. Нейкирх, Здр. Милев, Ал. Цветков, А. Коларов, Н. Пъдевски, М. Бобоцов, Р. Бобеков, Г. Пеев, Ст. Мечаров и К. Писков. Като резерва замества П. Иванов, а като втора резерва е предвиден придружаващия отбора като журналист Вес. Попов. Волач на групата е др. К. Лазаров от ВКФС.

Настроението в самолета е весело. Та кой няма да е весел, когато пътува за една приятелска страна! Ние сме самоуверени, но не подценяваме силата на нашия „противник“ — приятелския отбор на ГДР. Ние знаем, че германските шахматисти ще напрегнат този път всички сили, за да се реваншират за първата си загуба в София.

Тръгнахме от София на 22. II, в 10:15 ч. Вече е 17 ч. по българско и 16 ч. по берлинско време. Летим над Берлин. Летището „Шьонефелде“ не е така оживено, както напр. нашата аерогара.

Казват, че германската кухня била „безвкусна“. След доста продължителното пътуване в самолета, поднесената ни закуска в ресторанта на летището ни се стори твърде вкусна.

Предстоеше ни ново пътуване — този път 180 км. с автобус до град Хале. Тъй като в последствие не липсваха и други пътувания, един от шах-

матистите шеговито ми предложи да озаглавя моите репортажи „осем дни на колела“. В тази шега имаше доста голяма доза истина.

В град Хале още същата вечер на банкета бе установена програмата на нашата среща и тъй като ние бяхме пристигнали не според предварителния план — с известни промени. 23. II — вторник, сряда и четвъртък бяха свободни от игра дни; следващите четири дни — петък, събота, неделя и понеделник — дни на състезанието. Наближаваше часът на борбата. . .

Трябваше да се отбележи, че няколко дни преди срещата нашият отбор използва добре за привикване към климата (тук времето бе меко и никъде не видяхме бучка сняг) и обстановката. Нашият отбор в тези дни преди състезанието направи добро впечатление със своята сплотеност, съзнателна дисциплина и редовност. С нас почти винаги беше началникът на шахматния отдел в Берлин Улрих — сам добър шахматист и автор на шахматни книги. Винаги на наше разположение бяха болният, въпреки 65-те си години, др. Мазуркиевич — преводач от Берлин, (който превеждаше на руски) и младите служачи от физкултурния комитет на Хале-бецирк (нещо като нашия ОКФС, б. р.) пълният, но енергичен и винаги усмихнат Хинце и русокосят Горгас.

В дните преди срещата особено силно се запечатаха в паметта ни впечатленията от посещението на музея на др. Георги Димитров в Лайпциг, който град е на 35 км. от гр. Хале. Прогресивните германци, както и милиони трудени се хора по света, почитат много паметта на нашия учител и вожд Георги Димитров. Добре организиранят и подреден музей в самите съдебни зали, където е бил процесът, се посещава постоянно от туристи от чужбина и страната. В подбрани снимки и репродукции са показани моменти от историята на БКП и живота на др. Георги Димитров, на ГКП и живота на Карл Либкнехт, Роза Люксембург и Ернст Телман. Особено силно впечатление прави възпроизведеното на магнитофонна лента на части от самия процес и репликите, с които безсмъртният борец за правда и мир Димитров кара да беснее хитлериста Гьоринг. В залата, където се е провел процесът, сега е поставена скулптурата на др. Димитров в цял ръст с огнени очи, с насочен пръст като че ли право в сърцето на хитлеризма.

Начинът, по който е тачен нашият безсмъртен вожд и учител, предизвика у нас изблик на патриотични чувства, нашият отбор напусна музея с повишено самочувствие и мобилизиран за борбата в предстоящата среща.

Германците ценят старините и се грижат много за запазването им. След като се запознахме с забележителностите на Лайпциг, обядвахме в бирарията, в една от стаите на която някога ре-

довен посетител е бил великият Гьоте. Казват, че тук в приятелска компания, пред чаша бира великият Ваймарец е черпел често вдъхновение за сътворяването на своя „Фауст“.

Самият град Хале (около 300,000 жители) — център на областта Саксен-Анхалт, е стар немски град. И както е характерно за старите немски градове, и тук не липсват университетските сгради, феодалният замък и черквата в готически стил. Под грамадната старинна черква се откриваше голям площад, на който бе проведен митинг в подкрепа на предложението, направени от др. Молотов на берлинското съвещание на четиримата министри на външните работи. На митинга взе участие и нашата спортна делегация, а водачът ни — др. Лазаров, произнесе кратко слово, което бе посрещнато с бурни аплодисменти и възгласи на симпатии и одобрение.

Срещите между нашите и германските шахматисти се състояха в дома за немско-светска дружба на името на А. С. Пушкин. Към състезанията съществуваше голям интерес. Бяха дошли наблюдатели от други градове, а пресата обширно осветляваше хода на интересната борба, която премина в много приятелска атмосфера, без каквито и да било недоволства или спорни въпроси.

Съставът на нашия отбор, по реда на дъските, ние вече съобщихме. Германският отбор излезе почти в същия състав, както и в София: В. Кох, Улман, д-р Херман, Фукс, Платц, Брюкнер, Краузе, Дитман, Либерт и Едит Келер-Херман. Във втората среща на мястото на Либерт и Келер-Херман бяха поставени представителите на град Хале Кек и юншеският шампион Малих.

Първият резултат в срещата се получи на първа дъска. В защита Грюнфелд Кох с черните успя да получи изравнение в дебюта и предложи наравно с повторение на ходовете. Нейкирх нямаше голямо основание да се отклонява от повторението, без да рискува да влоши позицията и се съгласи на реми. Първата победа извоюва най-младият участник в срещата Георги Пеев, който играеше на осма дъска — за пръв път в нашия отбор. В Староиндийска защита с черните той показа голямо познание на един вариант, в който падна неговият противник Дитман и на 28 ход извоюва победа. Последваха две партии наравно — на шеста дъска Бобоцов с черните преодоля опитите на Брюкнер да добие преимущество и завърши наравно; на пета дъска Платц срещу Пъдевски в дебюта имаше известно преимущество, но постепенно го изпусна и към края на играта даже Пъдевски доби повече изгледи. Тук нашият майстор прибърза и след размяната на повечето пешки ремиито стана очевидно. През интересни перипетии

премина борбата на десета дъска, където германците бяха поставили отново своята шампионка Келер-Херман. Тя имаше известно позиционно преимущество срещу Писков, който изпадна и в цайтнот, но в настъпилите усложнения находчивият наш майстор я надигра и по цайтнот загуби... тя. И така резултатът стана 3:5:1:5 за нашия отбор, като останалите партии бяха отложени.

Въпреки късния час целият отбор бе разпределен на групи за анализ. Да видим какво показаха отложените позиции: втора дъска — Милев имаше пешка по-малко в топовен ендшпил срещу Улман и поради направения преди контролата грешен ход мъчно можеше да спаси партията. Д-р Херман на трета дъска имаше известно преимущество срещу Цветков, но ресурсите за защита бяха достатъчни. На четвърта дъска Коларов в равен материално-едноцветен офицерски ендшпил нямаше никаква контраигра и шансове за спасение. Това бяха дъските, на които имаме неприятни позиции. На седма дъска Бобеков имаше спечелена позиция срещу Краузе, а на деветата — Мечкаров пешка повече и добри изгледи за печалба.

Тази картина приблизително се получи и при доиграването. Милев и Коларов загубиха, а Цветков направи наравно. Краен резултат 6:4 за България.

Резултатът бе много успешен и насърчителен. Трябваше обаче да се има предвид нещо друго — много наши спортисти, след като в първата половина на състезанието добият преимущество, се отпускат във втората част. Така се случи в първата среща с отбора на ГДР в София, така се случи и сега. Това даде възможност на германския отбор да намали малко разликата в точките.

Борбата във втората среща започна много напрегнато. Постепенно положението започна да се прояснява. Бобеков, макар и в стеснена позиция, успя да направи наравно на Краузе. Младият Пеев, който още няма доbita рутинa от международни състезания, след като в първия кръг игра много добре срещу противник, сега не можа да се ориентира в една не много добре позната система в Испанска партия и трябваше да загуби. Нашият отбор бърже се реабилитира на шеста и на трета дъска, където Бобоцов спечели срещу Брюкнер, а Цветков в Испанска партия срещу Херман спечели важна централна пешка, след което позицията на германския шахматист изведнаж рухна. Резултатът стана 8:5:5:5 за нашия отбор. Нейкирх обаче попадна под силна атака на Кох и трябваше да загуби, а малко преди контролата Платц и Пъдевски се съгласиха на наравно. Малки на последната дъска искаше да отложи партията, но убеждавайки се, че няма никакви шансове за спасение, се предаде. Така че резултатът преди доиграването на по-

следните три партии нарастна на 10:7 за българския отбор.

Оставаха за доиграване още три партии — последните в срещата.

Милев имаше две пешки по-малко срещу Улман, но с известни шансове да усложни играта. Мечкаров имаше качество по-малко срещу Кек, но с две пешки и в блокираната позиция даже преимущество. Коларов можеше да получи ендшпил с топове и три (у Коларов) срещу четири пешки на едното крило. Според нашите предварителни предвиждания можеше да се очаква резултат 11:9, а може би и малко повече. Нашите предвиждания не се оправдаха напълно. При доиграването Милев не можа да извече всичко от позицията. Мечкаров, който също за

Нашият национален отбор на централния площад в Лайпциг

първ път играеше в отбора и за пръв път изобщо излизаше в чужбина, преуморен от борбата, игра неточно и загуби. Остана само партията на Коларов, която той, както показваха и анализите направи наравно. Българският отбор спечели заслужена победа — 10:5:9:5.

Реален ли е резултатът? Трябва да се отговори, че да, като още по-закономерно бе той да бъде 11:9. Това личи не само от развоя на борбата, но дори и от предпоследната отложена партия — на Мечкаров, в която нашият шахматист, ако не за победа, можеше да разчита най-малко на наравно. Нека се има предвид, че „чуждият терен“ термин, който често се употребява в спорта, и тук играе съществено значение — това е чуждият климат, с който организъмът на гостуващия спортист не е привикнал, повечето анализатори у

противника. Отчете се! също така, че подготовката на нашия отбор е била проведена в недобре организирана лагер-школа. Също така предизвиква очудване фактът, че за такава отговорна среща нашият отбор замина в намален състав — вместо 12 състезатели, 1 треньор и поне 1 анализатор, то заминаха само 11 състезатели, а за 12-и бе включен журналистът на групата — за частие майстор на спорта по шахмат!

Към гостуването на нашите шахматисти бе проявен голям интерес. От работниците на няколко завода и фабрики (Хале е център на индустрията в ГДР) на шахматистите бяха поднесени подаръци. Бе изнесен един сеанс на едновременна изгра от Вес. Попов на „Ернст телмановите пионери“ в град Хале. Сеансът предизвика голям интерес. Бяха запланирани редица други сеанси, някои от тях не можаха да бъдат осъществени поради съкращаването на програмата за нашето престояване. В понеделник след доиграването на последните партии от 18 ч. се състоя заключителната вечеря, през нощта отпътувахме за Берлин с автобус, а оттам — със самолет за София.

Във вторник рано сутринта бяхме отново на летището „Шьонефелде“. Приятно е човек да се отпусне на мекото кресло в самолета, особено след извоювана с труд, но заслужена победа. Но независимо от получения на шахматната дъска резултат, успехът и за двата отбора бе еднакъв — спортните и другарски връзки между спортистите от Народната република България и Германската демократична република се заздравиха още повече и допринесоха за заякчането на връзките и мира между народите. Това е основната цел на всички подобни спортни срещи.

Победата на нашия отбор е нов висок успех на родния шахмат. Той убедително показва непрекъснатия растеж на спортното майсторство на нашите шахматисти, които вече достойно могат да се съревновават с представителите на страни с най-стара шахматна култура.

Таблица на резултата

		НРБ		ГДР	
I	II			I	II
1/2	0	Нейкирх	Кох	1/2	1
0	0	Милев	Улман	1	1
1/2	1	Цветков	Херман	1/2	0
0	1/2	Коларов	Фукс	1	1/2
1/2	1/2	Пъдевски	Платц	1/2	1/2
1/2	1	Бобоцов	Брюкнер	1/2	0
1	1/2	Бобеков	Краузе	0	1/2
1	0	Пеев	Дитман	0	1
1	0	Мечкаров	Либерт	0	
			Кек		1
1	1	Писков	Келер	0	
			Малих		0
6		4 1/2		4	
10 1/2				5 1/2	
				9 1/2	

И П И А И П Т Г И И И

№ 30. ЗАЩИТА ГРЮНФЕЛД

АВЕРБАХ

ИЛИВИЦКИ

XXI първенство на СССР — 1954 г.

Обяснения от гросмайстор
Ю. Авербах

1. d2-d4	Kg8-f6
2. c2-c4	g7-g6
3. g2-g3	Of8-g7
4. Of1-g2	d7-d5
5. c4: d5	Kf6: d5
6. e2-e4	Kd5-b4
7. d4-d5	0-0
8. a2-a3	Kb4-a6
9. Kg1-e2	e7-e6
10. 0-0	c7-c6
11. Kb1-c3	c6: d5
12. e4: d5	e6: d5
13. Kc3: d5	Kb8-c6

Дебютът е завършен. Играта на белите заслужава предпочитание, тъй като техните фигури са разположени по-активно.

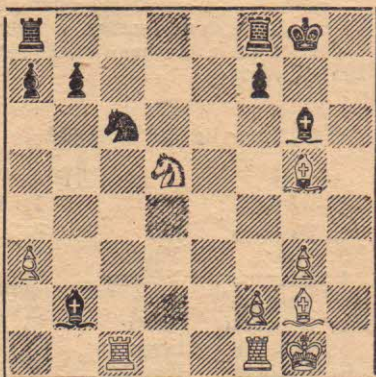
14. Ke2-c3	Ka6-c7
15. Kd5: c7	Dd8: c7
16. Kc3-d5	Dc7-d8
17. h2-h4	h7-h6

Изиграно с цел да се възпрепятства неприятният ход 18. Og5.

18. Oc1-f4	Oc8-f5
19. Ta1-c1	g6-g5

Черните започват усложнения с надежда да спечелят пешката b2.

20. h4: g5	h6: g5
21. Dd1-h5	Of5-g6
22. Dh5: g5	Dd8: g5
23. Of4: g5	Og7: b2

24. Og5-f6 . . .

Жертвувайки качество, белите приемат опасна атака на царското крило.

24. . . . Ob2: c1

Ако 24. . . O: a3, то 25. Tc4 Tfd8 26. Th4 Oh7 27. Oe4!

25. Tf1: c1	Ta8-d8
26. f2-f4!	. . .

Белите не се съблазняват от възможността да си възвърнат качеството и продължават атаката.

26. . . .	Td8-d6
27. Цg1-f2	Td6: f6
28. Kd5: f6+	Цg8-g7
29. Og2: c6	Tf8-c8

Изиграно с надежда да се съхрани материалното равновесие, обаче белите разполагат с комбинационен удар, който води към бърза победа.

30. Kf6-e8+	Цg7-f8
31. f4-f5!	Og6-h7
31. . . O: f5? 32. Kd6, а ако 31. . . T: c6, то 32. T: c6 bc 33. fg Ц: e8 34. g7.	
32. g3-g4!	b7: c6

Или 32. . . T: c6 33. T: c6 bc 34. Kf6 Цg7 35. K: h7 Ц: h7 36. g5! и пешечният завършек е леко спечелен за белите.

33. Ke8-d6	Tc8-c7
34. f5-f6	c6-c5

От мата спасяваше 34. . . Td7, но и тогава след 35. T: c6 Td8 36. Tc8 T: c8 37. K: c8 a6 38. Kd6 черните са загубени.

35. Tc1-e1	
- Черните се предават.
Б. Р. Превод от в. „Труд“.

№ 31. ИСПАНСКА ПАРТИЯ

д-р ХЕРМАН

ЦВЕТКОВ

Отборна среща ГДР—НР България
гр. Хале — 1954 г.

Обяснение от Здр. Милев

1. e2-e4	e7-e5
2. Kg1-f3	Kb8-c6
3. Of1-b5	Kg8-f6
4. 0-0	Of8-c5
5. c2-c3	0-0
6. d2-d4	Oc5-b6
7. d4: e5	. . .

С пререждане на ходовете на берлинската защита се получи вариант Кордел. Последният ход на белите е нелогичен, понеже разкрива диагонала на Ob6. Нормалното продължение с поддържане напрежението в центъра е 7. Te1 d6 8. h3 Ke7 9. Kbd2 и т. н.

7. . . .	Kf6: e4
8. Dd7-d5	Ke4-c5
9. b2-b4	. . .

Или 9. Og5 Ke7 10. Dc4, и черните изравняват играта чрез 10. . . c6 11. Oa4 d5.

9. . . .	Kc5-e6
10. a2-a4	Kc6-e7

Възможни продължения са и 10. . . a6 и 10. . . a5.

11. Dd5-e4	d7-d5

По-добро ни се струва продължението 11. . . c6 12. Od3 Kg6 13. h4 d5! 14. ed D: d6 15. h5 f5!, но и ходът в текста е достатъчен. Изолираната пешка „d“, която се получава, за сега не представлява слабост.

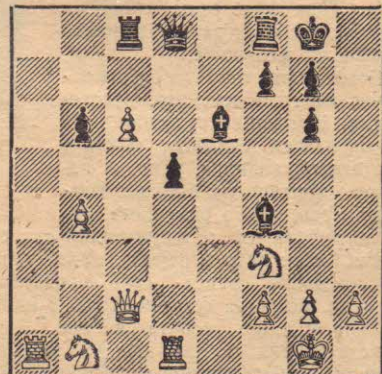
12. e5: d6	c7: d6
13. a4-a5	d6-d5
14. De4-c2	Ob6-c7
15. Ob5-d3	Ke7-g6
16. Tf1-d1	. . .

Белите чувствуват затруднения в развитието на дамския си фланг, започват да играят без план, и правят дори необосновани ходове — ходът 16. Td1 е съвършено излишен. По-добре беше 16. Oe3 Kef4 17. Kbd2.

16. . . .	Ke6-f4
17. Oc1: f4	Oc7: f4
18. Od3-e4	Oc8-e6
19. c3-c4	Ta8-c8

Черните отклоняват усложненията след 19. . . Df6 и се задоволяват (за сега) с позиционното си преимущество.

20. Od3: g6	h7: g6
21. c4-c5	b7-b6
22. a5: b6	a7: b6
23. c5-c6	. . .

Белите попадат в уловка и губят пешка, но и без това те стоят по-зле.

23. . . .	Dd8-f6
24. Kb1-d2	Oe6-f5
25. Dc2-a4	Tc8: c6
26. Kf3-d4	Tc6-c3
27. Kd4: f5	Df6: f5
28. Kd2-f1	. . .

На 28. Kf3 следва T: f3 29. gf Dh3 с бърза печалба.

28. . . .	Tf8-d8
29. Da4-b5	Df5-e6
30. Ta1-a6	Tc3-c6
31. g2-g3	Of4-g5

32. h2-h4 Oг5-f6
33. Kf1-e3 d5-d4
34. Ke3-g4 De6:g4

Белите не забелязаха, че освен топа, на с6 вис и топът на d1. Разбира се, партията им е загубена и без тази грешка, понеже движението на пешката „d“ решава партията.
Белите се предават.

№ 32. ФРЕНСКА ЗАЩИТА

МИЛЕВ

УЛМАН

Отборна среща ГДР—НР България
гр. Хале — 1954 г.

Обяснения от Здр. Милев

1. e2-e4 e7-e6
2. d2-d4 d7-d5
3. Kb1-c3 Of8-b4
4. e4-e5 c7-c5
5. a2-a3 Ob4:c3

Тук е интересно да се отбележи, че Ботвиник, който често отстоява репутацията на този вариант, се е отказал от хода в текста и срещу Решевски (Москва — 1946 г.), и в мача за световното първенство срещу Смилов игра 5... Oa5.

6. b2:c3 Kг8-e7
7. Kг1-f3

Общоприето мнение е, че за белите най-добрите продължения тук са: 7. Dг4 и ако 7... cd, то 8. D:g7 Tг8 9. D:h7 Kbc6 10. f4 с опасна атака (Александър—Ботвиник 1946 г.), или 7. a4, което се смята за най-прецизно. В настоящата партия аз се стремях към реванш и затова не исках да жертвувам пешката „a“, още повече, че смятам маневрата Dd8—a5—a4 за неособено опасна за белите. Те спокойно могат да допуснат блокадата на дамския фланг, тъй като шансовете им са на царския.

7... Dd8-a5
8. Oc1-d2

Продължение на предишната стратегия! Белите избягват ендшпила (след 8. Dd2), макар че той е по-благоприятен за тях. Обаче психологически е трудно да се допусне размяна на дамците, когато си решил твърдо да играеш на всяка цена за печалба.

8... Da5-a4
9. Dd1-b1 c5-c4
10. g2-g3 Kb8-c6
11. Of1-h3 Oc8-d7
12. 0-0

На 12. D:b7 следва 12... Tb8 13. Dc7 Kc8! със заплаха 14... Da6 и 15... Tb7 или дори 13... 0-0 14 D:d7 Tid8 с реми.

12... 0-0-0
13. Tf1-e1

Неточност. Полето e1 трябваше да се запази за коня. Правилно е 13. Og2 или 13. Ke1 и 14. f4.

13... h7-h6
14. Oh3-g2 g7-g5?

Това веднага поставя положението на черните под въпрос, тъй като сериозно отслабват черните полета на царския фланг.

15. h2-h4! g5-g4
16. Kf3-h2 h6-h5
На 16... Tг8 следва 17. h5!
17. f2-f3 g4:f3
18. Kh2:f3 Td8-g8
19. Цг1-h2 Ke7-f5
20. Kf3-g5

В резултат на несполучливия 14-ти ход на черните белите доминират по черните полета, а пешката h5 е неправилно слаба. Следващите маневри са насочени към по-нататъшното усилване на позицията.

20... Od7-e8
21. Og2-f3 Da4-a5
22. Db1-d1 Da5-c7
23. Od2-f4 Dc7-a5
24. Dd1-d2

Белите отклоняват негласно предложението за реми. При това позицията ги задължава да играят на печалба.

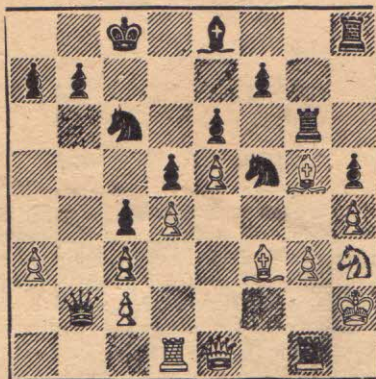
24... Kc6-e7
25. Kг5-h3 Ke7-c6
26. Te1-g1

Белите подготвят маневрата Of4—g5—f6 и евентуално Kh3—f4, като за тая цел превеждат дамцата на e1, за да избягнат възможното в някои случаи K:d4.

26... Tг8-g6
27. Dd2-e1 Da5-b6

Единствената възможност за черните е да се стремят чрез тактически трикове да поддържат равновесието.

28. Of4-g5 Db6-b2
29. Ta1-d1?

Белите не се оказват на висота в създалото се положение и не издържат нервното напрежение; те решават да препратствуват (?) евентуалната жертва на d4, като за пешката a3 вземат пешката h5 или евентуално качество, но грешно оценяват позицията в своя полза. Правилно беше 29. Dd2 или дори 29. Kf4. Несложният анализ показва, че в такъв случай жертвата на d4 не дава нищо на черните. Както обикновено обаче, максимата, че „заплахата е по-силна от нейното изпълнение“, се оказва правилна.

29... Db2:a3
30. Kh3-f4 Tг6:g5
31. h4:g5 Kc6:d4!
32. c3:d4 Da3:f3
33. Del-e2 Df3-g4!

Този ход печели веднага. Черните заплашват 34... h4! 35. D:g4 hg+ 36. Цg2 Th2+ 37. Цf1 Ke3+. В силен цайтнот белите (от отчаяние) решават да върнат качеството.

34. Tg1-g2 Kf5-e3
35. De2:e3 Dg4:d1
36. Kf4-h3 Dd1-g4
37. Kh3-t2 Dg4-f5
38. Kf2-h3 Od7-a4
39. c2-c3 Df5-e4
40. De3:e4 d5:e4
41. Tg2-a2

Тук партията бе отложена и черните записаха своя 41 ход. Анализът показва, че те печелят, но трябва точна игра, тъй като в противен случай белите успяват да активизират коня си и печалбата се поставя под съмнение.

41... b7-b5
42. Kh3-f4 h5-h4!
Най-точният път към победата.
43. g5-g6 f7:g6
44. Kf4:e6 Oa4-d1!
45. Ta2-a1

На 42. T:a7 следва 45... e3 46. Kf4 Цb8, или 46... hg+ 47. Ц:g3 Th1 — с лека печалба. Затова белите жертвуват фигура с надежда да получат известни тактически шансове.

45... Od1-f3
46. Ke6-g5 h4:g3+
47. Цh2:g3 Th8-h1
48. Ta1:a7

След 48. T:h1 O:h1 49. Цf4 черните печелят посредством 49... a5.

48... Th1-g1+
49. Цg3-f4 Tg1-g4+
50. Цf4-e3 Tg4:g5
51. Ta7-a5 Tg5-g2
52. e5-e6 Цc8-c7
53. Ta5-a7+ Цc7-d6
54. Ta7-a6+

Повече шансове даваше 54. e7, но и тогава след 54... g5! 55. d8K+, или 55. d5 Te2+ 56. Цd4 Td2+ 57. Цe3 Td3+ и 58... Oh5 положението оставаше загубено.

54... Цd6-e7
55. d4-d5 Цe7-f6
56. e6-e7+ Цf6:e7

Белите се предават.

№ 33. ХОЛАНДСКА ЗАЩИТА

БОБОЦОВ

БРЮКНЕР

Отборна среща ГДР—НР България
гр. Хале — 1954 г.

Обяснения от М. Бобоцов

1. d2-d4 e7-e6
2. c2-c4 f7-f5
3. g2-g3 Kг8-f6
4. Of1-g2 Of8-e7
5. Kг1-f3 d7-d6

Аз предврително знаех, че немският майстор Брюкнер играе тази система в холандска защита. Това ми помогна много в разиграването на дебюта.

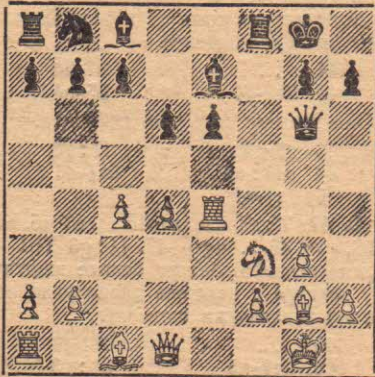
6. 0-0 0-0
7. Kb1-c3 Dd8-e8

С този ход черните се стремят да осъществят типичното за това построение предвиждане e6—e5 с последваща игра на царското крило на белите. На това белите отговарят с ефикасен контраудар в центъра.

8. Tf1-e1 De8-g6

За осуетяването на ход 9. e4 черните разполагат и с други средства. Напр. 1. 8. . . d6—d5!, след което се получават позиции от вариант "Стоневал" II. 8. . . Ke4 9. Дс2 Dg6 10. Oe3! K:c3 11. Д:c3 Kd7 12. c5 с добра игра за белите (Авербах—Рагозин XXI п-во на СССР).

9. e2-e4 f5:e4
10. Kc3:e4 Kf6:e4
11. Te1:e4

Позицията има теоретично значение.

11. . . . e6-e5

Ясно е, че турът не може да бъде взет, поради 11. . . Д:e4 12. Kh4! и черната дама е пленена в центъра на лъската.

12. Kf3-h4 Oe7:h4
13. Te4:h4

Белите получиха преимуществото на двата офицера, което заедно с активното разположение на тура (h4) им осигурява добри възможности.

13. . . . Kb8-c6
14. d4:e5 Kc6:e5

Може би е по-добре да се играе 14. . . de, но и тогава след 15. Oe3 Of5 13. Oc5 белите стоят по-добре. Виж партията Еве—Бронщайн, Цюрих 1953 г.

15. Og2-e4 Oc8-f5
16. Oe4:b7 Ta8-h8

Черният тур стои лошо на линията „b“. Това е ясно от по-нататъшния развой на партията. По-добре беше 16. . . Тае8, както указа майсторът Николай Минев.

17. Ob7-d5+ Цg8-h8
18. b2-b3!

Принципен ход, с който се прегражда линията „b“ и се освобождава офицерът от c1. Последващите усложнения са точно пресметнати.

18. . . . Of5-g4

Често се случва активната страна, въпреки силното фигурно налягане, да не успее да постигне отслабление в противниковата позиция. Това се случи и в настоящата партия.

19. Dd1-d4

Маскировка на предвидения тактически удар.

19. . . . Og4-f3

След 19. . . Kf3+ 20. O:f3 O:f3 21. Oe3 печалбата, макар и с пешка повече, се затруднява поради разноцветните офицери.

20. Oc1-f4 c7-c6
21. Od5-e4!

С тази малка комбинация белите предизвикват изгоден опростяване на позицията.

21. . . . Of3:e4
22. Of4:e5 d6:e5

В противен случай се печеши още една пешка.

23. Dd4:e4 Dg6-f5
24. De4:f5 Tf8:f5
25. Ta1-d1

Сега вече е ясен ходът b2—b3 — черният тур стои седем хода без работа.

25. . . . Tb8-f8
26. Td1-d2

Пешката в повече и голямото позиционно преимущество позволяват на белите да спечелят бързо.

26. . . . Цh8-g8
27. Th4-e4 Цg8-f7
28. c4-c5!

Решава веднага. Черните не могат да защитят успешно слабите си пешки.

28. . . . h7-h5
29. Te4-a4 Цf7-g6
30. Ta4:a7 e5-e4
31. b3-b4

Черните се предават.

№ 34. СТАРОИНДИЙСКА ЗАЩИТА ДИТМАН ПЕЕВ

Отборна среща ГДР—НР България
гр. Хале — 1954 г.

Обяснения от Г. Пеев

1. d2-d4 Kg8-f6
2. c2-c4 g7-g6
3. Kb1-c3 Of8-g7
4. Kgl-f3 0-0
5. g2-g3

На 5. e4 с последващо развитие на офицера на e2 най-силна е системата, свързана с хода 7. . . Kc6. Напр. 5. e4 d6 6. Oe2 e5 7. 0-0 (7. de de 8. Д:d8 Т:d8 9. К:e5 К:e4) 7. . . Kc6 8. d5 (по-слабо е да се защитава центърът посредством 8. Oe3 напр. 8. . . Kg4 9. Og5 f6 10. Ocl f5 11. Og5 Dd7!) 8. . . Ke7 9. Oe3 Kd7 10. Kel f5 11. f3 f4 12. Of2 g5 с последващо Tf6—Tg6, Kf6 и g4, или Tf7, Of8, Kg6, Kf6.

5. . . . d7-d6
6. Of1-g2 Kb8-d7
7. 0-0 e7-e5
8. e2-e4 e5:d4
9. Kf3:d4 Tf8-e8
10. h2-h3 Kd7-c5
11. Tf1-e1 a7-a5
12. Dd1-c2 c7-c6

Възможно е и продължението 12. . . Kf:e4 13. K:e4 O:d4 14. Og5! Dd7 15. Kf6+ O:f6 16. O:f6 Te6! 17. T:e6 fe и черните завършват развитието си след Df7 и Od7.

13. Oc1-e3 a5-a4
14. Ta1-d1 Kf6-d7!
15. Kd4-e2 Dd8-a5
16. Td1:d6 Kd7-e5

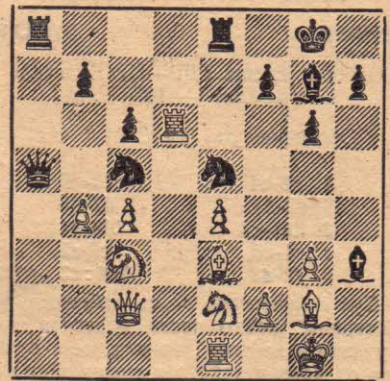
Или 16. . . Db4 с отиграване на пешката, но избраният от черните ход е по-енергичен; за първи път той бе приложен от Чокълтеа срещу Сμισлов—

Букурещ 1953 год. Сμισлов продължи 17. Td1, но след 17. . . K:c4 18. Od4 O:d4 черните получиха явно преимущество.

17. b2-b3

Този ход, който изглежда единствен, също води до тежка за белите позиция.

17. . . . a4:b3
18. a2:b3 Oc8:h3!
19. b3-b4

Единствената възможност да се продължи борбата. Ако 19. O:h3, то 19. . . Kf3+ 20. Цf1 K:e1 21. П:e1 K:e4 и черните форсирано печелят напр.: 22. Td3 Da1+ 23. Kd1 Ta2 24. Dcl K:f2! 25. Ц:f2 (25. K:f2 T:e2+) 25. . . T:e2+ 26. Цf3 T:e3+; 23. Kcl O:c3+; 23. Td1 O:c3+ 23. Ocl K:c8. 19. . . . h3:g2

Също така единствено, но напълно достатъчно. Разбира се, не може 19. . . Д:b4 поради 20. Tb1 с последващо 21. O:h3.

20. Te1-b1

На 20. ba ще последва 20. . . Kf3+ 21. П:g2 K:e1+ 22. Ц~ K:c2 с печалба.

20. . . . Da5-c7

21. b4:c5 Og2-f3

Заплашвайки 22. . . Dc8.

22. Ke2-d4 Of3-g4

23. Dc2-b3 Ke5-f3+

По-просто беше 23. . . Of8 и ако 24. Tf6 Oe7, 25. Tf4 g5.

24. Kd4:f3

Веднага губи. По-упорита защита даваше 24. Цg2, но и тогава след 24. . . K:d4 25. O:d4 O:d4 26. T:d4 De5 27. Td3 Д:c5 28. Д:b7 Д:c4 черните запазват пешка в повече и по-добра позиция.

24. . . . Og4:f3

25. Oe3-f4 Dc7-c8

26. Kc3-d5 Of3:e4

27. f2-f3 Oe4:b1

Белите се предават.

№ 35. ФРЕНСКА ЗАЩИТА МЕЧКАРОВ ЛИБЕРТ

Отборна среща — ГДР—НР България
гр. Хале — 1954 г.

Обяснения от Ст. Узунов

1. e2-e4 e7-e6
2. d2-d4 d7-d5
3. Kb1-d2 Kb8-c6
4. c2-c3

